

Weleerwaarde Heer en vriend

Volgens belofte zou ik nog enige gegevens geven van dhr Slotema. Daar hij echter nimmer over zijn jeugdijaren gesproken heeft, noch over zijn bevindingen in Transvaal, wil ik maar schrijven wat ik weet. Ik zal dit naar eigen verhaaltrant doen U kunt er uit overnemen wat u goed dunkt.

Dhr J. Slotema, afkomstig uit Ulrum waaruit zijn vader vertrok naar Warffum is een zoon van een zeekapitein. Hij met zijn broer vertrokken na eenige jaren in Nederland onderwijzer geweest te zijn naar Transvaal. Hoewel zij niet begeerden in het spoor van hun vader te treden, bleek toch uit hun besluit om naar Transvaal te gaan dat er trekkersbloed in hun lijf zat. Had vader vele zeeën doorkruist, de zoons wilden ook wel eens grooter plas zien dan de Groninger Wadden of de Zuiderzee. In Transvaal gekomen, vestigden zij zich meen ik, niet ver van Pretoria. Nu meende de vrienden, is ons brood zekeren ons water gewis. Maar zij hadden buiten de goudkoorts van John Poul gerekend. Waren zij tevreden met een tractementje uit de gouvernementskas, Engeland had liever de goudvelden van Transvaal. Toen Kruger die zo maar niet gaf, kwamen de rooieks opzetten en Jantje Slotema was evenals zijn broer gebelgd over dit onrecht en onverschrokken zoals echte Nederlanders past, boden zij zich aan te helpen strijden voor vrijheid en voor recht. Maar Jantje hadden ze nog niet nodig en zijn broer werd gekozen om mee te strijden onder de vanden van Cronjé. Maar o wee, onze Cronjé viel het niet mee. Hij wordt omsingeld en heel zijn legertje moet zich overgeven. Daar kregen ze de broers Slotema ook te pakken en ze zeiden, voor u goeie vriend, we zullen je maar een poosje opbergen en broertje ging tegen zijn zin maar niettemin naar Ceylon, waar hij niet af kon komen. Nu broer weg was, dachten de Transvalers er zit nog zo'n meestertje Slotema, wij zullen vragen of hij mee wil doen. Maar meester zei, dank je wel jongens, dat wordt niets met jullie, dus ik blijf uit de spetters. Maar ja, het gouvernement had nog al dubbeltjes nodig voor de oorlog, zoodat het tractement van meester wel eens vergeten werd. Dus hij dacht op tijd mijn geld niet en blijf ik, gaan mijn spaarcentjes eraan en kan ik niet meer weg. Winnen de Engelschen het, dan word ik toch gewipt, dus als ik een kans krijg smeer ik hem naar Holland. En zo op een goede dag zegt hij Transvaal vaarwel, geeft nog een stille groet naar Ceylon en Jantje knijpt eruit. In Holland aangekomen, krijgt hij spoedig een betrekking als onderwijzer te Zaamslag. Zaamslag had een voorliefde voor Transvalers, want zij waren daar in Zaamslag met hun tweeën, die uit Transvaal vertrokken waren. Na enkele jaren daar geweest te zijn en er een vrouw gevonden te hebben, vertrok hij naar Terneuzen. Nu begon hij ook zin te krijgen om eens voor baas te spelen. Dus aan het solliciteren. In die dagen dat alzoo dhr Slotema te Zaamslag en Terneuzen werkte, werd er ook te Colijnsplaat gewerkt voor een christelijk school.

De school kwam tot stand en het eerste Hoofd dat benoemd werd, was dhr Kes, onderwijzer aan het doofstommen Instituut "Effatha", toentertijd te Dordrecht. Nadat dhr Kes hier omstreeks negen maanden was, stierf de directeur van "Effatha" dhr Oranje onverwachts en kwam uit Dordrecht de roepstem tot dhr Kes komt over en helpt ons. Gezien dat ieder daar geen onderwijzer kan zijn, oordeelde het bestuur onzer school dat ze besluiten moest dhr Kes eervol ontslag te geven. Maar nu zaten wij zonder hoofd. Dus daar moest tijdelijk iemand benoemd worden en dan een oproep voor een hoofd. Tijdelijk werden we geholpen door mej Wolf, die nog al aardig aan kon pakken, maar toch, de groote jongens hadden reuze plezier.

Er kwamen op de oproep meen ik, acht of tien sollicitanten, waaronder ook de twee Transvalers uit Zaamslag. Daar één dier Transvalers echter een gezin met acht kinderen had, het tractement maar 800 gulden was en hier ook algemeene armoede heerste, durfden we die

eenen Transvaler toch niet aan. Toen viel de keus op een onderwijzer uit Assen en onze heer Slotema. 't Was winter, laten we dat even in herinnering houden, want die winter had invloed op de benoeming van dhr Slotema. Ds Staal ging op reis naar Assen en kwam met goede indrukken thuis. Ds Staal ging naar Terneuzenen ook die inlichtingen waren goed. Dus besloot het bestuur beiden te laten komen om proefles te komen geven. Nog eens 't was winter. Uit het hooge Noorden en uit het Zuiden des lands kwamen twee heeren op één dag naar Colijnsplaat.

Nu was de reis in die dagen erg primitief. Van de trein van Goes naar Wolfaartsdijk viel niet mee, dan met winterdag en een open roeiboot over gezet worden was voor ons een vanzelfheid, maar voor die vreemde Heeren geen lolletje. Dan in een rijtuig met een sjok-sjok paardje voor, naar Colijnsplaat, het viel niet mee. Maar één had hier vrucht van verre reizen: Hij trotseerde met opgeheven hoofd alle bezwaren. Het ging naar zijn gedachten toch altijd nog beter dan in een ossenwagen in Transvaal. Maar die heer uit het hooge noorden, hij zei niet veel van zijn reis, gaf evenals zijn collega proefles en zou denkelijk benoemd worden. Maar hij liet het niet zoover komen. Hij had al de verschrikkingen van de reis gezien, wilde zijn meisje er niet aan wagen en smeerde hem weer gauw naar Assen, de boodschap achterlatend, dat hij zijn sollicitatie introk. Hij wilde niet naar St Helena. Nu was de volle 100% voor dhr Slotema. Die dacht mijn broer zit op Ceylon, ik wil ook wel eens op een eiland. Zodoende nam hij zijn benoeming aan en kwam met vrouw en kind en vele goede voornemens Colijnsplaat binnen. Zijn tractement was toen niet zwaar, maar zijn gezin was niet groot. Bovendien had hij nog een achterstallig tractementje uit Transvaal gekregen en hij bracht bovenal mee een tevreden hart. Met weinig tevreden en later met veel dankbaar, zie daar één van de goede karaktertrekken van dhr Slotema. De goede voornemens heeft hij wat zijn school betreft zooveel mogelijk in vervulling gebracht. Enige goede voornemens zullen ook wel eens gefaald hebben, zooals bij ieder ander mensch, maar de school te Colijnsplaat heeft het voorrecht gehad bijna dertig jaar een goed hoofd aan hem gehad te hebben.

Ziedaar hooggeachte vriend hetgeen ik van dhr Slotema weet. Van zijn verdere leven te dezen plaats zult u wel van deze en gene iets kunnen opstrijken. Anecdoten van hem zijn mij niet bekend. Hij was bijna altijd dezelfde en was hij anders, nu ja, daarover zand.

Juffrouw Heyboer kan wel iets meer vertellen daar zij vele jaren bij hem geweest is. Ook zou zijn broer wel wat uit zijn jeugdijaren kunnen vertellen, altijd als hij niet zoo gesloten is als dhr Slotema alhier. Het schijnt anders wel een familietrek te zijn. Ik heb zijn vader hier ook een paar keer ontmoet. Een krasse oude baas, die heel gezellig kon praten, maar nooit over zichzelf. En al probeerde je nog zooveel om eens iets uit zijn lotgevallen te vernemen, hij heeft ook eens schipbreuk geleden, het ging niet hoor, een paar woorden en klaar. Hij lag b.v. in De Krim bij de Krimoorlog. Ik dacht, wacht eens polsen, maar je kon net vernemen dat ze toen zooveel ratten hadden. Dus vertel dan maar eens anecdoten van zulke menschen.

Hoogachtend

Met vriendelijke groeten

Uw toegen vriend

H.J. Contant

Als U hier niets mee kunt doen, verbrandt het, even goede vrienden